

Téereb Daaniyeel — Téeméer ak Fukk ak Juróom-Ñent ci Juróom-Benn bi

Njariñu Yonent yi ci Jaar-jaaramu Bind ak Waxu Yàlla: Dégg Ay Bés Yu Muji yi Jaarale ko ci Njàngale yu simbolik yu Biibël bi

Jeff Pippenger
2024-03-06

Ñetti junni ak ñeent fukki junni ñaar-fukk ak ñeent ñu ngi leen tekki ni ñoom la Yonnent bi ci Kóllère gi setal, te mbooloo mu mag mi, dañuy ko tekki ci yére yu weex yi ñu doon màggal ngir seede ba dee. Bu njëkk ci ñaari jamono yu sell yi ci mujjug fan yi, mooy won liggéeyu yonnent bi di waajal yoon ngir Yonnent bi ci Kóllère gi; te ñaareelu jamono ji mooy tekki liggéeyu Eliya. Jamono ju njëkk ji mooy tekki atum settantal ci kaw ñi dul dee ci Adventisme bu Laodise, te ñaareelu jamono ji mooy tekki atum jëfandikoo mbugal bi ci Roomu jaman ji.

“Mandarga” bi ñu wara daw dëkk yi ci fan yu mujj yi, Adventisme bu Laodise bi dafa ko jàpp ci lu baaxul. Rakku jigéen White xamal na nu ne, sankug Yerusalem bi diggante atum 66 ak 70 gannaaw Krist mooy misaal bu leer buy won mandarga waareb Yàlla yi ci fan yu mujj yi.

“Jamono jëgëralul daraatul, ba nu mel ni taalibey njàngale yu njëkk yi, dees na nu sonnal nu seet kër gu wéet te nekk ci bérab yu wow te ñu dëkkul. Naka ni wëring Yerusalem bi ay xarekat Room wëree ko doon wax ju ànd ak daw ga ñeel Kiristaan yi nekk Yude, noonu itam nangu kàttan gi sunu réew di def ci yoonu ndigal li di doxal bésu noflaay bu paap bi dina doon waare bu nu ñeel. Bu boobaa, dina jot ngoon ngir bàyyi dëkk yu mag yi, ngir waajal bàyyi yi gëna ndaw yi, jëm ca kër yu wéet yi nekk ci bérab yu nëbbu, ci diggante tundu yi.” Testimonies, volim 5, 464.

Yërusalëm mi ñëwëm ga doon woon mande ga waroon a tax ngir daw, mooy ñëwëm bu jëkk bi Cestius indi. Kon nag Cestius dafa doon tekki ab njàqare bu ñu teggi lu jub, ndaxte bi mu sampée ñëwëm ga, ba noppi mu gëddiku ci anam gu yéeme, te jaar-jaarkat yi mënaguñu woon mukk a xam li mu taxoon a def loolu.

«Gannaaw bi waa Room yi, ci suufu Cestius, wëree dëkk ba, ñu bàyyi jàmmaarloo ga ci lu waral kenn xamuma, fekk lépp dafa mel ni dafa yomboon ngir tàmbali yékkati bu gaaw.» The Great Controversy, 31.

Ci atum 1880 ak 1890 yi, Senatër Henry W. Blair bu New Hampshire indil ay yeneen yoon ci Congress ngir sàkkal dibëram ne Dibeer mooy Bésu Noppalu Réew mi. Yoon yooyu dañu leen doon woowe bu baax “Blair Sunday Bills.” Senatër Blair dafa doon ku dëgër ci yëngu-yëngu ngir sàmm Dibeer ni bésu noppalu ak diine. Moom gëm na ne benn bés bu nekkal ci ñépp ngir noppalu dina am ay njariñ yu baax ci mbirum jikko ak dundug mbooloo ci Amerig. Doonte ay jëfam yooyu jot nañu ci ndimbal mu xiif, rawatina ci kuréelu diine yi, waaye itam dafa dajeek ay weddi, boole ci seetaan ci tàqale diggante kër Yàlla ak nguur.

Lii mooyoon jëf ju njëkk jëme ci jéggi yoonu Dibeer ci jaar-jaaru juróom-ñetti “beast” buy dëkk suuf, mi ñu tëraloon ne dina wax ni njaay-mi ndax bu mu mujjee dina jéggi ab yoonu Dibeer. Moo tax taxawaayu yoon yu Blair yii la A. T. Jones, kenn ci yonnent yi ci ndaje gu mag gu 1888, dem ba ca kër yu Kongerees ba, te jànkoonde leen ak wax ju tar te rafet. Gannaaw ay jéem-yéem yu néew, Senatër Blair ñàkk na doole ji mu doon doxal ngir jéggi ab National Day of Rest. Ci njaxlaf gu jub ci moomeeloo jaar-jaar boobu, ak li ab National Day of Rest (Dibeer) di tekki, mën nañu xoolaat bindu taarix bi ci ndigëli Ellen White.

Li ñu gis ci seet bu mu def ci ay artamam yu jëm ci yoonu dibeer, lu metti la te nit ñu bare xamul dëggam bu baax ci Adventismu Laodise. Ci jëfandikooku tekki ne war nañu génng ci dëkk yu mag yi, ci wax ji ñu jagleeloon fii rekk, bind na ne: “Su boobaa jot na waxtu génng ci dëkk yu mag yi, ngir waajaloo génng itam ci dëkk yu ndaw yi, ba dem kër yu weesu, ci bérab yu xóot te wees, ci biir tundu yi.” Mu jàngale yoon wu bari ne askanu Yàlla war na dëkk ca gox yu bëj-gànnar, waaye ay digleem ci mbirum dëkk ca gox gi laata 1888 teg nañu ndigalem mu génng ci dëkk yi ci wàllu ne ci lu yaggul askanu Yàlla war nañu génng ci dëkk yi. Gannaaw 1888, ci ay bindam yu jëm ci dëkk ca gox gi, musula wengoo ak digle bi ne war nañu ba noppi génng ci dëkk yi.

Yoonu Bëccëg Noppalu Réew mi Blair yi, yi agsi ci taarix, dañoo doon “mandarga” bi ngir génng dëkk yu mag yi, te doonte ne yoonu Blair yi ñàkk nañu doole ji waroon ngir matale liggéey boobu, ba dellu ci lëndëm taarix, “mandarga” bi ngir daw joxe woon na ko. Joxe woon na ko ci màkkaan wu taarix wa ca njëkk miir mi, mi Cestius indi woon. Yoonu dibeer bu bëgg a ñëw léegi moo ñuy tekki ni miirum Titus, te bu fekke ne benn-benn Adventist bu Laodice bi desoon na ci dëkk yu mag yi bi miir boobu agsee, dinañu dee ak ñi bon.

Am naari jamono yu bees ci fan yu mujj yi. Ñoo ngi tëddoo ak yoonu Dibeer bu ñuy jëkk a ñëw. Jëkk bi mooy àtteb seetkat bu ñu def ci kaw ñi dund ci Adbantisimu Laodise, te ñaareel bi mooy àtteb jëfekaay ci jigéenu moytu Room. Ñaari jamono yooyu dañu leen di nettali ba ñuy dellu ci seen melokan, ndaxte ci ñaari jamono yooyu la léebub fukki janq yi di am ba ci benn araf, ni mu ame woon ci jaar-jaaru Milerit yi. Waxtu yiiru bi ci léebu bi mooy waxtu yiiru bi ci Habakuk saar ñaareel; kon itam ñaari jamono yii nuy xalaat ci dañu leen wonne woon ci Habakuk saar ñaareel. Léebub fukki janq yi, ak Habakuk saar ñaareel, am nañu woon ba ci benn araf ci jaar-jaaru Milerit yi, te bi loolu ame woon, Esekiyel saar fukki ñaar, aaya yi 21 ba 28, moom itam am na woon.

Juróom-ñaari aaya yu mujj yi ci saar wi fukk ak ñaar ci téere Esékiel, dañuy xamle jamono ji “jëfandikookat bu nekk bu gis-gis” di mat, ci jamono ji Yàlla di “baña yeggatal” ay gis-gisam. Ñaari jamono yi ci taarix te ñuy delloo waxtu ci leen ak yàgg, te di xamle àtteb seetkat bu ñi dund ci Adventisme Laodisee, ak àtteb yëngat bu jigéenu ndawu Tir, mooy jamono jii ci kàddu yonent yi, bi gis-gis bu nekk bi nekk ci Biibël di agsi ci matugam gu mat te mujj. Ci jamono jooju, ñaar-fukk ak ñeent junni nit ñi dañuy taxaw, te ñoom dañuy tektal mbooloo ma dekul, te di dund ba Kirist dellusi. Ci saar wi ñaar-fukk ak benn ci Luk, Kirist day xamle “mandarga” mu xamle ne xeetu nit woowu agsi na.

Ci ñaari jaar-jaariy nettali yi “tektal” bu daw di leen tegu, ni Kirist mēna wax ci mbirum yàqute gu bon gi indi tasaar, ñaari jamono lañu ci màndargaale, te seen tàmbali ak seen mujjo am nañu

“tektal” ci njàlbéenu jamono ji ak “tektal yi” ci mujjam. “Tektal” bi Kirist joxoon ngir mu teewlu xeetu nit ñi mujje, yi di dund ba kerseem ci niir yi, mooy seede bi wone ne nun léegi ci xeetu nit ñi mujju ci jaar-jaaru suuf lañu nekk.

Ci biir 21 bu Luug, Yeesu xamale na jaar-jaaru ñaari at ak genn-wàll boobu ci yokk ak tasug Yerusalem gu dëgg, dale ci atum 66 ba ci atum 70, ba ag mujjug ñaari at ak genn-wàll boobu ci yokk bu Yerusalem gu ruu, gi tàmbalee ci 538 te jeex ci 1798.

Bu ngeen gis Yérusalem wérndoo ak ay xarekat, xamleen ne yàqug dëkk ba jege na. Kon nag, na ñi nekk ci Yudée daw ca tundi ya; te ñi nekk ci biiram, nañu gén; te ñi nekk ci dëkki biti, buñu dugg fa. Ndaxte fan yooyu ay fanu fey lañu, ngir lépp lu ñu bindoon am mat. Waaye alkande ci ñi ëmb, ak ci ñi nuy nàmpal ci fan yooyu! Ndaxte metit gu réy dina am ci suuf si, ak mer ci xeet wii. Dinañu daanu ci gémminu saamar bi, te ñu yóbbu leen ay jaam ci xeeti àddina yépp; te Yérusalem dina nekk lu xeeti yéefar yiy doxal, ba kera yu xeeti yéefar yegg. Luug 21:20–24.

“Jamono yi” yu xeeti ñi di waccal Yerusalem mooy ci barab bu bare, ndaxte mu tegtal ñaari waccal: waccalug Yerusalem gu dëgg gi jeexoon ci atum 70, ak waccalug Yerusalem gu xelu gi jeexoon ci 1798. Xeeti ñi dañuy tegtal benn xaaj paganism ak benn xaaj papalism, te ñoom ñaar yooyu ay doole lañu di mbir mi nekk ci vision bi ci laaj bi nekk ci Daniel saar 8, bi di laaj: “Ba kaña.”

Noonu ma, dégg naa benn santos di wax, te beneen santos ne santos boobu waxoon: “Ba kaña lay nekk peeñ mi ci mbirum sarax su bés bu nekk, ak tooñ gu indi yàquute, ngir joxe benn yoon kër Yàlla gi ak mbooloom ga ñu dëpp ci seen tànk?” Daniel 8:13.

“Jamono yi Gentil yi” ci Luka saar ñaar-fukk ak benn, mooy wax ci ñaari junni ak juróom-ñaar tééméer ak ñaar-fukk at yu yépp, yu merum Yàlla ci kaw nguur gu bëj-gànnaru ga, te tàmbalee ci 723 at laata Kirist, jeexee ci 1798. Atum 538 mooy marka bu nit ku bàkkaar ga taxawoon ci bérab bu sell ba, yégle ne moom mooy Yàlla, noonu mu séddale jamono ji ñaari xëtu yu yem, ku nekk benn junni ak ñaar tééméer ak juróom-benn-fukk at. Ñaareelu xëtu benn junni ak ñaar tééméer ak juróom-benn-fukk at mooy benn jaar-jaar buy wetu ci njëlbeen gi te ñu màndargaal ne mu jeex ci Luka saar ñaar-fukk ak benn, saar wi ñaar-fukk ak ñeent, bi “jamono yi Gentil yi” matalee. Ci nettali jaar-jaar bi Yesu di xamale ay taalibeem, saar wi ñaar-fukk ak ñeent indi seede si ñu jox taalibe yi ba ci “waxtu mujj gi” ci 1798. Dale ko fa, Yesu tàmbali na xamale “tektal yi” yu ànd ak yëngu-yëngu Millerite bi.

Te am dina ay mandarga yu mel ni, ak moon ni, ak ci biddéew yi; te ci kaw suuf, xeex ak njàqarey xeeti xeet yi, ak njaxlaf; géeg gi ak yoonam ya di riir; xolu nit ñi di xàddi ndax ragal ak ndax xool li nar a dikk ci kaw suuf: ndaxte kàttanu asamaan yi dinañu yëngatu. Te bu boobaa, dinañu gis Doomu nit ki, muy ñëw ci niir ak doole ak ndam lu réy. Te bu yëf yooyu tàmbalee am, kon xoolleen kaw, te yékkatileen seen bopp, ndaxte seen njot mucc jege na. Luug 21:25–28.

Yeesu wax na ne «dina ay màndarga», te mu xamale leen ne ay màndarga lañuy doon ci jant bi ak weer wi ak biddéew yi, ak tiisug xeeti àddina yi, ak dooley asamaan yi di yëngu, te gannaaw loolu

Doomu nit ki dikk ci niir. Yépp yii «màndarga», am nañu seen matal ci jaar-jaaru Milerit yi.

“Yoon wi wax ji ne ci mbirum ak li Kirist di ñëwe rekk la ci kanam, waaye dafay itam joxe màndarga yu nit ñi war a xam ne ñëwam jege na. Yeesu wax na ne: ‘Dina am màndarga ci jant bi, ak ci weer wi, ak ci biddéew yi.’ Luug 21:25. ‘Jant bi dina lëndëm, te weer wi du joxe leeram, te biddéew yi ci asamaan dinañu daanu, te dooley yi ne ci asamaan dinañu yëngu.’ Mark 13:24–26. Kaatu peeñ gi dafa mel ni di may nettali njëkk ci màndarga yi war a jiitu ñëwaat gu ñaareel gi: ‘Amoon na suufu yëngu bu mag; te jant bi mujj na ñuul ni saaku kawar, te weer wi nekk ni deret.’ Peeñ 6:12.”

“Ñi seeni yii gisoon nañu ko bala xarnu juróom-ñeent fukk ak benn bi ubbeeku. Ngir matal kàddug wax jii, ci atum 1755 am na yëngu-yëng gu gën a tiit bi ñu mas a bind....”

“Ñaar-fukk ak juróom benn at gannaaw loolu feeñ na beneen màndarga mi waxeesoon ci kàddug wax ju jëm ci kanam ga—ñàkk leerug jant ak weer. Li ko gëna tàggat mooy ne waxtu bi muy matalees dafa nekkoon lu ñu waajaloon bu baax. Ci waxtaanu Musalkat bi ak ay taalibeem ci tundu Olib, gannaaw bi Mu waxee lu jëm ci gudd diggante jamono ju tiis ju njël kërceen ga,—mooy 1260 at yi ñu fitnaale woon ci nguugug baab,—ci lu jëm ci yi Mu digoon ne tiis ba dina gattiku,—Mu waxe na noonu ay mbir yu jiitu Njëwam, te Mu tëral waxtu bi nuy gis ki ci njëkk ci yooyu: ‘Ci fan yooyu, gannaaw tiis boobu, jant bi dina lëndëm, te weer wi du joxe leeram.’ Mark 13:24. 1260 fan yi, wala at yi, jeex nañu ci 1798. Benn ñetti xaaj waat ci at téeméer ba laata loolu, fitna ba dafa yegg ba bëgg a noppi yépp. Gannaaw fitna boobu, ni Kirist waxe, jant bi dafa war a lëndëm. Ca 19 Mee 1780, kàddug wax gu aju ci kanam googu am na mataleem....”

«Kirist mooñ na ay nitam ñi xool te seetaan màndarga yi jëm ci ay ñëwam, te bég bu ñuy gis màndarga yi mu leen di wax ne seen Buur biy ñëw jege na. “Bu yëf yii tàmbalee am,” la wax, “kon xoolleen asamaan, te yékkatileen seen bopp; ndaxte seen njot mucc mi ngi jegesi.” Mu jox ay toppkatam garab yi di sax ci nooru mbeyu weeru tàngor ngir misaal, ne: “Bu ñu saxee léegi, yeen ci seen bopp ngeen gis te xam ne nooru tàngor jege na. Noonu itam yeen, bu ngeen gisee ne yëf yii am nañu, xamleen ne Nguuru Yàlla jege na.” Luug 21:28, 30, 31.» The Great Controversy, 304, 306–308.

Jëfandikoo bu ñetti Room yi di jëfandikoo ci ñetti anam, moo fésal ne, ci noonu Yerusaleem ñu di ko par-par ci Room bu pagan ba noppi ci Room bu papal, moom itam, noonu santuaire bi ak mbooloom nit ñi ñu di leen par-par ci Room bu jamono jii, dafa mel ni ñu ko tegtaloon ci ab diir bu tollu ci juróom-ñaari téeméeri ak juróom-benn-fukk fanweeri fan (Room bu pagan), wala ci juróom-ñaari téeméeri ak juróom-benn-fukk at yu waxi yonent (Room bu papal). Juróom-ñaari téeméeri ak juróom-benn-fukk fan yu mel ni misaal (ñeent-fukk ak ñaar weer), yi di tektal diirub fitna bu Room bu jamono jii di def ci nit ñi Yàlla di sàmm, dinañu nekk, ku nekk ci ay diir, ak benn rekk “tektal” buy xamale waxtuw daw gi ñeel ñi takku Yàlla ci diir boobu. Kenn ci ñetti diir yooyu, mujj na ak feeñug ay “tektal” yu bari, waaye du benn rekk “tektal” ni ko nekkoon ca tàmbalig diir ba.

“Ci diggante la Yàlla wonnee dooleem ngir musal ay doomam. Jant bi feeñ, di leer ak kàttanam. Téere ak kéemaan yu bari toppante ci gaaw. Ñi bon di xool mbir mi ak tiit ak jaaxle, waaye ñi

jub di gis ak mbégte gu sell te teey ay màndarga yu seen njot a jot. Lépp lu nekk ci mbind mi mel ni ñu ko dëddlu woon ci yoonam. Dex yi daan nañu daw. Niir yu lëndëm tey diis dikk, di dóorante seen bopp. Ci biir asamaan su mer sa, am na benn barab bu leer buy ndamlu, te ndamlam jàppul wax, foofu baatub Yàlla jóge, mel ni riirum ndox yu bare, naan: ‘Jeex na.’ Révélation 16:17.” The Great Controversy, 636.

Jamono kàttanu àtteekat ci kaw jigéenu njàmbaar Room di tàmbali ak yékkati màndarga mi jëfandikoo ngir xamle ne sàmmug Yàlla beneen juróomam gi nekk ba tey ci Babilon war na daw. Jamono jooju di jeex ak “mandarga ak kéemaan yu mag.” Jamono jooju di tàmbali ak “baat bu ñaareel bi” ci Peeñu Yóbbu saar 18, te mu di jeex ak baatu Yàlla. Ci dëgg, baat bu njëkk bi ak baat bu ñaareel bi ci Peeñu Yóbbu saar 18, baatu Kirist la. Baat bu njëkk bi di xamle tàmbalib àtteeb seetkat bi ci kaw mbooloom Adventist bu Dund bi bu Laodise, te baat bu ñaareel bi di xamle mujju jamono jooju, waaye it di màndargaal tàmbalib kàttanu àtteekat ci kaw jigéenu njàmbaar Room.

Jàngoro mat wépp mi fees nekk ci week bi Kirist dëggale kóllëre gi, te yoonu Dimas buy ñëw ci gaaw miñ na ci melokaanu xët bu digg bi, ni ko bant bi di misaal. Ñaari jaar-jaar yooyu ñoom ñépp am nañu firnde bu Alfa ak Omega, ndaxte tambali ak mujji ci benn-benn jaar-jaar dafañu ko tey ci baatu Yàlla. Itam ñoom dañuy tegtal dëgg, ndaxte xët bu digg bi mooy ñàkk-déggalug yoonu Dimas, te baat bu Ebrë “dëgg” dafañu ko sos ak araf yi njëkk, ñetteel-fukk ak ñett, ak bu mujj yi ci alfabee bu Ebrë. Baat bu njëkk bi ci Peeñu yoonu fukk ak juróom-ñett mooy baatu Kirist, baat bu mujj bi mooy baatu Yàlla, te baat bi ci digg bi, ndaxte itam mooy baatu Yàlla, mooy itam fa ñàkk-déggalu araf bu ñetteel-fukk ak ñett bi di feeñee ci mala suuf si “wax” ni mbaam-aayi, ni ko tey ci Peeñu yoonu FUKK AK ÑETT.

Bannere bi ci yoonu dundub Dibéeri buy ñëw léegi mooy “mandarga” gu war a wone ñi Yàlla takku ci kóllëre ba ñu daw, waaye itam day xamle ne tàmbali jamono jëfandikoo bu wax ci yonent yi, bi di jamono ji di mujje ak bannere bi ñuy yékkati, war na itam am ab “mandarga.” “Mandarga” googu mooy li Yeesu tudde ni firnde ne maas gu mujj gi ci suuf si agsi na. Ci Luka saar ñaar-fukk ak benn, taalibey Yeesu laaj nañu li Kirist tekkoon bi Mu waxee ne kër Yàlla ga dinañu ko tas.

Noonu ko laaj, naan: Kilifa gi, kañ la loolu di am? te ban tektal moo di nekk bu loolu di xew? Luug 21:7.

Noonu Yeesu tàmbalee xamale jaar-jaaru mbootaay bi di jëm ci atum 70 ba ker Yàlla ga ak dëkk ba diñu leen alag, te mu wéyal ba ci sarax fukki ñent, fa Mu xamalee kan mooy waxtu bi “jamono yi” xeeti réew yi ñëwul ci bannex.

Te ñuy daanu ci jamano ju ñu di rey ak paaka, te ñuy yóbbu leen ay jaam ci xeeti réew yépp; te Yerusaleem dina nekk bu ñuy tooñ ci kawam loolu ci loxo xeeti ñi dul Yawut, ba kera jamonoy xeeti ñi dul Yawut mat. Luug 21:24.

Xalaat ne aaya bii wax bii di wax ne aayet bii dafay jëfandikoo Yerusaleem bu dëgg-dëgg, mu ngi aju ci dofug teoloji Katolig bi ñuy wax futurisme, miy jëfandikoo lu am xam-xam ci misaal ni lu dëgg-dëgg, te di teg matug yégle yi rekk ci mujju àddina. Xeex bi ñu jàppale ci jëfandikoo aayet bii bu jub, moom dafa doon benn xeex bu magu Seytaane ci biir jàngug Kóllëre Gu Bees gi yépp. Yerusaleem bu dëgg-dëgg bàyyi na nekk misaalu Yerusaleem gu yégle ci jamonoy Kirist, ba noppi

yégle gu dëgg-dëgg soppi jëfandikoo gu xel mu sell gi. Bii leer gi dafa doon benn njàngale gu mag ga ndaw li Pool taxawal. Jéetaayu Yerusaleem gi mooy xamle fukki téeméeri ak juróom-benn-fukk at ak juróom-benn-fukk at yi ñuy wax junni ak téeméer juróom-benn-fukk at yu lëndëmu paap, daldi tàmbalee ci atum 538 ba 1798.

Waaye kër gu bëti bi ci biti kër Yàlla ga, bàyyi ko, te bu ko nattul; ndaxte jox nañu ko xeeti bànni Israyil yi, te dëkk bu sell bi dinañu ko doxandéem forty and two months. Revelation 11:2.

Yerusaleem bu wax ci kàdduy yonent yi bañ na doon neetu dëkk bi ñu tànn ca bant ba.

“Nañu bari ñi xalaat ne dina baax lool ñu dox ci suuf si réy Yérusaleem gu yàgg ga, te seen ngëm dina dëgër lool ndax seeti dëkk yu Aji Musalkat bi dundee ak fa mu deewee! Waaye Yérusaleem gu yàgg ga du nekk mukkk bérab bu sell, ba keraake mu setees na ko ak safara sellal bi joge asamaan.” Review and Herald, 9 Suwe 1896.

Bi Yeesu yóbbée taalibé yi ba agsi ci jamono mujj ga ci atum 1798 ci saar ñaari fukk ak ñeent, ba noppi Mu tàmbalee jamono Millerite bi, ba kàddu malaaka bu njëkk bi dikkee ci taarix.

Te dina dina am na ay nata yu bees ak weer, ak weer wiir, ak biddéew yi; te ci kow suuf xëccoo ak njaaxle ci xeeti réew yi; géeg gi ak yóombam yi di riir. Xol nit ñi dina noppi ndax ragal ak ndax seetlu li di ñëw ci suuf; ndax dooley asamaan yi dinañu yëngu. Te booba dinañu gis Doomu nit ki, muy ñëw ci niir ak kàttan ak ndam lu réy. Bu ñuy tàmbalee am, kon nag xoolleen asamaan te yékkatileen seen bopp, ndax seen njot gu jëm ci ngállan jege na. Luug 21:25–28.

Mbind yi tambalee jaar ci nettaliug Millerite dafa amoon ngir ànd ak doole ju baaxul mukkk juy am ci Kàddug Yàlla.

“Mandarga yi ci jant bi, weer wi ak biddéew yi am nañu yegg.” Review and Herald, 22 Suleet 1906.

Nanu ciy jàngat Luka sare ñaar-fukk ak benn ci mbind mi di ñëw.

“16 Desàmbar 1848, Boroom bi jox na ma gis-gis ci mbër mi war a yëngu ci dooley asamaan yi. Gis naa ne bi Boroom bi waxee ne “asamaan,” ci di joxe mandarga yi ñu bind ci Matye, Màrk ak Luug, mu ngi bëgg a wax asamaan; te bi mu waxee ne “suuf,” mu ngi bëgg a wax suuf. Dooley asamaan yi mooy jant bi, weer wi, ak biddéew yi. Ñoo ngi nguuru ci asamaan yi. Dooley suuf si mooy ñi nguuru ci kaw suuf. Dooley asamaan yi dees na leen yëngal ci baatub Yàlla. Noonu jant bi, weer wi, ak biddéew yi dinañu dëddu seen bérab. Duñu wéy, waaye dees na leen yëngal ci baatub Yàlla.

«Nir yu lëndëm ak niis daldi jóge te dóorante seen bopp. Jaw ji ubiku te dellu ginnaaw; ba noppi nu man a xool yéeg ca biir bérab bu ubiku bi nekk ci Orion, fa baatub Yàlla jóge. Dëkk Bu Sell bi dina wacce jaarale ko ci bérab boobu bu ubiku. Gis naa ne, léegi dooley suuf si dañuy yëngu, te xew-xew yi dañuy ñëw ci seen toftal. Xare, ak jëfandikooko xibaar yu xare, sabar, xiif, ak musiba yu bon, ñoojëkk a yëngu dooley suuf si; gannaaw loolu baatub Yàlla dina yëngu jant bi, weer wi, ak biddéew yi, ak suuf sii itam. Gis naa ne, yëngu-yëngu dooley yi

ci Tugal yiwul, ni ñenn di ko jàngale, yëngu-yëngu dooley asamaan yi, waaye mooy
yëngu-yëngu xeeti réew yu mer.» Early Writings, 41.